

Forundersøgelse af Skovvej 1, ca. 1200 m² forud for opførelse af nyt sognehus og ændring af stiforløb på del af Skælskør Bygrunde, matr. 80, den 25. juli 2006.

Indhold

Resumé.....	1
Årsag og sagshistorie	2
Deltagere	2
Lokalisering og topografi.....	2
Indmåling	2
Metode og beskrivelse	3
Fundtyper og datering	3
Vurdering og evt. fremtidige tiltag	3
Anlægsliste.....	4
Fundliste.....	4
Fotoliste.....	4
Tegningsliste	5
Måledata.....	5
SVM2006010-1_Bilag 01: udgravningsfoto	
SVM2006010-1_Bilag 02: Genstandsfotos,	
SVM2006010-1_Bilag 03: Fordelingen af anlægsspor	

2006010D003: Undersøgelsesområdet med søgegrøft 1 i forgrunden set fra vest

Resumé

Mindre forundersøgelse nord for Skælskør kirke gav rester af fundamenter af nedrevne bygninger, som ud fra fund af stjertpotter og hornmalet keramik dateres til tiden efter 1700. Ingen spor af begravelser nord for kirkegårdsmuren.

Årsag og sagshistorie

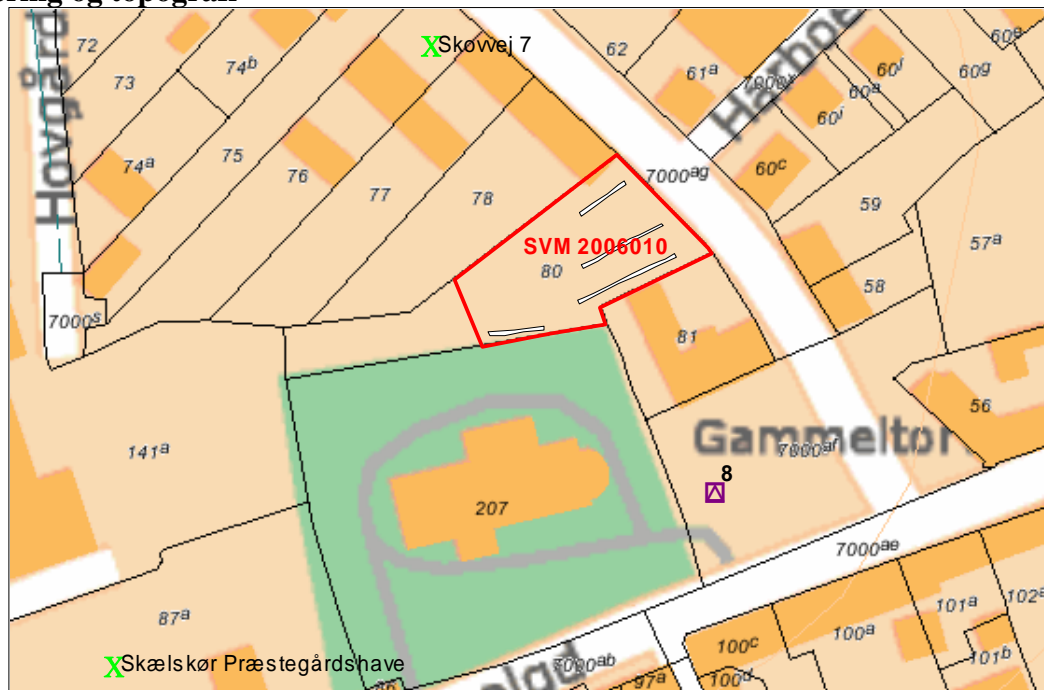
Henvendelse fra bygherre ang. en udtalelse efter Museumslovens § 25 vedr. skjulte fortidsminder på arealet. Grundet beliggenheden i middelalderbyen inden for kulturarvsareal og nærheden til købstadskirken kom en forundersøgelse i stand.

Sagsoplysningerne er registreret i Musfront.

Deltagere

Forundersøgelsen blev udført af Morten Petersen og Kirsten Christensen (daglig leder) for Sydvestsjælland Museum. Rendegravere blev leveret af entreprenørfirmaet Brdr. Jensen, Skælskør. Morten Petersen har varetaget rentegning i MapInfo og indtastning af data heri.

Lokalisering og topografi

SVM2006010 Skovvej 1: søgegrøfternes placering på undersøgelsesområdet (vist med rødt)

Det berørte areal ligger i den centrale del af den gamle købstad, lige nord for Skælskør kirke, der er opført omkr. 1200. Kirken og undersøgelsesområdet ligger på en mindre bakketop nord for gennemløbet til Skælskør Nor.

På Skovvej 7 er udgravet en kælder med brolagt gulv fra 1500-årene (NM II 1540/80). I præstegårdshaven vest for kirken er udgravet bebyggelsesspor fra 1200-årene (NM II 34/73) og ved Borgerskolen længere mod vest er opsamlet middelaldergenstande (040413 sb.1).

Undergrunden består af lysbrun sandet og leret undergrund. Der blev ikke iagttaget et oprindeligt muldlag, men et op til 145 cm tykt kulturlag bestående af lys gråbrunt leret humus med teglbrokker (af munkesten, gule mursten, munke og nonner), sten, keramik, dyreknogler, flasker, vinduesglas og andre dele af de nedrevne bygninger på grunden. Kun i forbindelse med fundamentsresterne kunne iagttages lidt stratigrafi i laget i form af planeringslag til en ny bygning.

Indmåling

I hver ende af søgegrøfterne er markeret et indmålingspunkt (P01-P08), som med stålmålebånd er indmålt til 2 hjørner af de omgivende bygninger. Punkterne er ved cirkelslagsindmåling afsat i

MapInfo og koordinaterne er udtrukket i Kp2000Sjælland. Denne indmålingsmetode må vurderes som ikke særlig nøjagtig, idet undersøgelsesområdet var bevokset med træer og buske, så målebåndene skulle over jordbunker og gennem bevoksninger for at nå til hushjørnerne.

Metode og beskrivelse

Med en rende-graver påmonteret en 0,8 m bred plan skovl afrømmedes jordlaget til undergrunden stod ren. Kun sten liggende i sammenhæng i undergrunds-niveau blev liggende mens sten højere oppe i jordlagene blev gravet væk, da de tydeligvis lå omgravet. De fremkomne anlæg blev rensset op og streget ind. Alle søgegrøfter med anlæg blev indtegnet i målestoksforholdet 1:50 efterfulgt af en beskrivelse. I hver ende af søgegrøften blev markeret et indmålingspunkt. Fund blev indsamlet for hver søgegrøft fra sig eller hvor de lå i sammenhæng, skilt efter materiale og fortløbende x-nummereret.

Fundtyper og datering

Fundmaterialet består af keramik og tak. Keramikken (x1, x2) kommer fra stjertpotter, hornmalede fade og skåle, som alle dateres til tiden efter 1700. Et t-formet stykke hjortetak (x3) tolkes som et håndtag/skaft evt til en stok.

	1600 ^
Anlæg - Grube	X
Anlæg - Stenspor	X
By - Fundament	X
Fund - Dyreben	X
Fund - Keramik	X

Vurdering og evt. fremtidige tiltag

Der blev undersøgt 60 m², hvilket giver en undersøgelsesprocent på ca 5 %, hvilket anses for dækkende i dette tilfælde. hvor området er omrodet og gennemgravet i forbindelse med nedrivning og opførelse af forskellige bygninger.

Der blev undersøgt 10 anlæg fordelt på 5 gruber, 2 stenspor, 1 grube/stenspor og 2 fundamenter. I østprofilen af søgegrøft blev iagttaget et ca 8 cm tykt lerlag (2006010D10-11), men laget kunne ikke sættes i forbindelse med fundamentet A09 vest for og heller ikke genfindes i grøft 3. Der var ingen fund i laget, som kunne give en datering af det.

Fundament A09 består af 3 sten lagt i undergrunden og dækket af et ca. 20 cm tykt planeringslag af sand og grus, hvis udstrækning passer med arresten til domhus og politigård syd for. Den hornmalede skål x2 blev fundet i samme niveau nær ved. Fundament A10 er dækket af et lag af tagtegl, både munke + nonner og vingetegl, inden et 25 cm tykt gult lerlag, som er planeringslag for en ny bygning. Tagsten af munke og nonner dateres normalt til middelalder, men i dette tilfælde ligger der stadig munke og nonner på mur ves arresten syd for (2006010D13), så de er stadig i brug og kan ikke datere planeringslaget.

Kirkegården til købstadskirken er nedlagt før 1884 og der er ingen tegn, at den nordlige kirkegårdsmur har stået længere mod nord, da der ikke blev fundet menneskeknogler eller spor af begravelser nord for kirkegårdsmuren.

Det vurderes at det undersøgte område er så gennemgravet i forbindelse med opførelsen af nyere tids bygninger at der ikke er grundlag for yderligere arkæologiske undersøgelser.

Sorø d. 28. juli 2006

Kirsten Christensen

Anlægsliste

Anr	Type	Beskrivelse	Tnr	Datering
A01	Materialegrube	Lys og mørkgrå sandet muld med meget trækul og teglbrokker og marksten 15 - 25 cm.	T01	Nyere tid
A02	Grube	Gråbrunt muld med trækulsnister	T01	Nyere tid
A03	Stenspor/grube	Grå leret muld med en del trækulsnister. 8 cm. dyb.	T01	Nyere tid
A04	Grube	Grå leret muld med en del trækulsnister og røde teglbrokker	T01	Nyere tid
A05	Grube	Mørkbrun leret muld	T01	Nyere tid
A06	Grube	Grå og brun leret muld med trækulsnister	T01	Nyere tid
A07	Stenspor	Mørkbrun leret muld med trækulsnister	T01	Nyere tid
A08	Stenspor	Mørkbrun leret muld med trækulsnister	T01	Nyere tid
A09	Fundament	Består af 3 sten lagt i undergrundsler, dækket af 20 cm tykt lag af sand/grus	T01	Nyere tid (x02 nær ved)
A10	Fundament	Dækket af tagtegl og 25 cm tykt gult lerlag: planering for ny bygning	T01	Nyere tid

Fundliste

X-nr	Anlæg	Type	Beskrivelse
X01	Opgravet jord fra søgegrøft 1	Keramik	2 stjertpote ben med glasurrest 1 jydepotteskår 1 randskår af fladt fad
X02	Grøft 2 nær A09	Keramik	15 skår af lille åben skål, bunddiam 7 cm, randidiam. 15 cm, indvendigt glaseret og hornbemalet
X03	Opgravet jord fra søgegrøft 3	Tak	1 håndtag

Fotoliste

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
2006010D	1	Digital	Søgegrøft 1 set fra øst	KC	25-07-2006
2006010D	2	Digital	Søgegrøft 1, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	3	Digital	Sydlig del af undersøgelsesområde med søgegrøft 1 i forgrunden, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	4	Digital	Søgegrøft 2 set fra vest	KC	25-07-2006

Film nr	Opt	Type	Tekst	Fot	Dato
2006010D	5	Digital	Morten tegner i søgegrøft 3, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	6	Digital	Fundament 1 i søgegrøft 2, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	7	Digital	Søgegrøft 2, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	8	Digital	Fundament 2 i søgegrøft 3, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	9	Digital	Fundament i søgegrøft 3, set fra nord	KC	25-07-2006
2006010D	10	Digital	Rødbændt lerstribe i østprofil i søgegrøft 2, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	11	Digital	Rødbændt lerstribe i østprofil i søgegrøft 2, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	12	Digital	Den nordlige del af undersøgelsesområdet, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	13	Digital	Munk og nonner på mur vest arresten, set fra nord	KC	25-07-2006
2006010D	14	Digital	Klemt naturgasrør i søgegrøft 3, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	15	Digital	Klemt naturgasrør i søgegrøft 3, set fra vest	KC	25-07-2006
2006010D	16	Digital	Klemt naturgasrør i søgegrøft 3, set fra øst	KC	25-07-2006

Tegningsliste

T.nr	Type	Målestok	Init / dato
T01	Plantegning af søgegrøfter og anlæg	1:100	MP 25-07-2006

Måledata

P.nr	X	Y
P01	454652.05	6125470.57
P02	454639.95	6125469.74
P03	454681.73	6125485.83
P04	454663.78	6125478.28
P05	454678.8	6125492.72
P06	454661.68	6125484.65
P06	454661.68	6125484.65
P07	454671.14	6125502.27
P08	454660.86	6125495.82

Måledata er Kp2000Sjælland

2006010D001.JPG

2006010D002.JPG

2006010D003.JPG

2006010D004.JPG

2006010D005.JPG

2006010D006.JPG

2006010D007.JPG

2006010D008.JPG

2006010D009.JPG

2006010D010.JPG

2006010D011.JPG

2006010D012.JPG

2006010D013.JPG

2006010D014.JPG

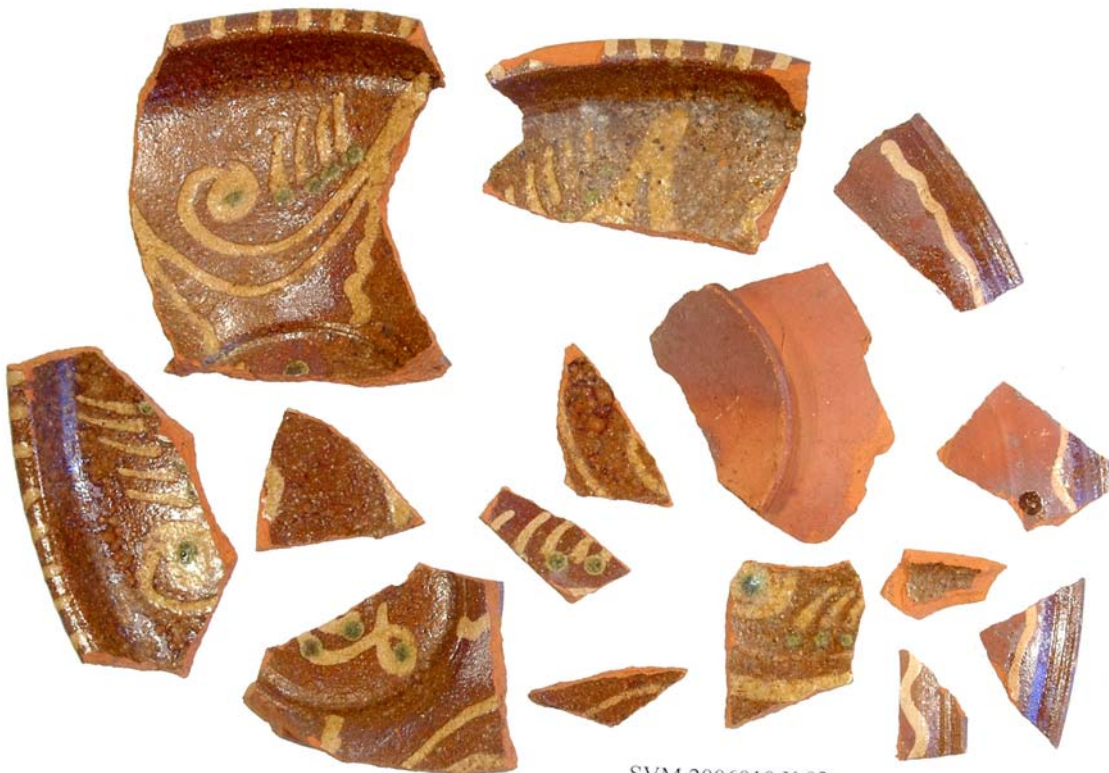
2006010D015.JPG

2006010D016.JPG

SVM 2006010 X 01

SVM 2006010 X 02

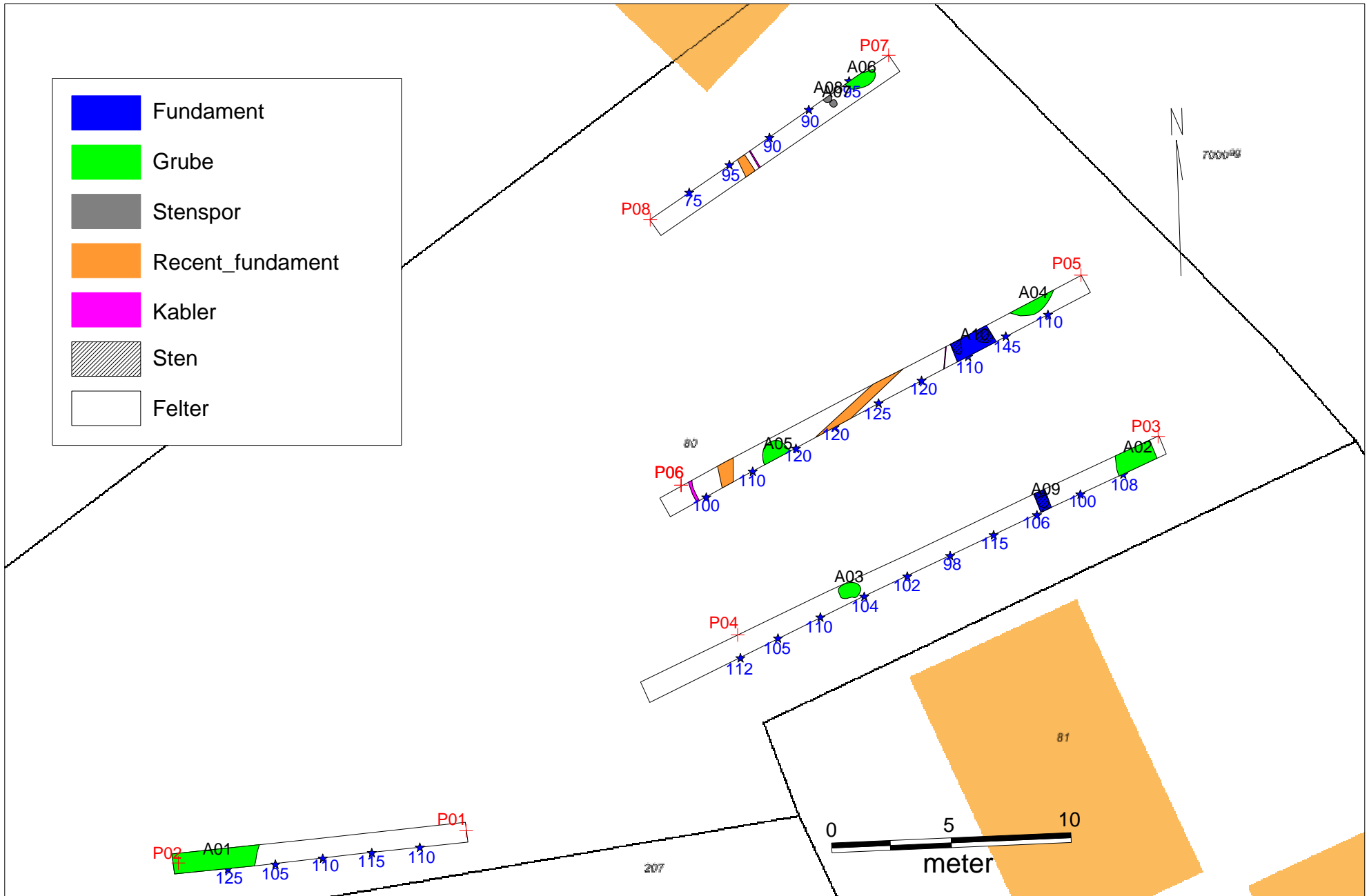

SVM 2006010 X 03

SVM 2006010 X 03

SVM2006010 BIilag 03: fordelingen af anlægsspor. Baggrund; matrikelkort med bygninger (c) KMS.